

Kárpit - Juhászbojtár

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	54.2061.1 
Alkotó:	Kovalszky, Sarolta (1850 - ?) / kivitelező Vaszary, János (1867 - 1939) / tervező
Gyár / műhely:	Németelemeri Szövőműhely
Készítés ideje:	1899
Készítés helye:	Németelemer
Jelzés:	nincs
Anyag:	gyapjú; kender
Technika:	ún. "Scherrebek" technikával szövött
Méret:	hosszúság: 144 cm magasság: 66 cm sűrűség (felvető): 5/cm

A képmező előterében, a szemlélőnek háttal, a nyáját hazaterelő juhászbojtár félalakját látjuk. A kárpit felső szegélye belevág pörge karimájú kalapjába, alsó szegélye pedig a szűrgallér aljába. A bal kezében juhász kampót tartó bojtár figyelő arcát félprofilba fordítja. A pásztor szűrgallérjának élénkvrös színekkel megszótt népművészeti motívumai, az oldalkeretek népművészeti tárgyakkól (kulacs, sallang) formált díszítvényei éles ellentétet alkotnak a háttér visszafogott ábrázolásával, a juhok kontúrvonalas rajzával, az épületek és kazlak tagolatlan sárga és barna színeivel. A kárpit az európai szecesszió törekvéseit a magyar paraszti életből vett témával és a magyar népművészet díszítőelemeivel kapcsolja össze.

A *Juhászbojtár*t a közönség először az 1899-es karácsonyi kiállításon, majd az 1900-as Párizsi Világkiállításon láthatta. További leszövései a szegedi Móra Ferenc Múzeumban (Ltsz. lp. 78.10.1.) ill. pécsi és budapesti magángyűjteményekben találhatóak.

Irodalom

- Szerk.: Veszprémi Nóra: *Vaszary János Gyűjteményes kiállítása (1867-1939)*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2007. - Nr. 334.
- Szerk.: Kárpáti László, Kostyál László, Veres László: *A vidék szecessziója*. Szolnok, 2005. - 147.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - textil 5.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.20. (László Emőke)
- László Emőke: *Képes kárpitok az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében. II. Európai és magyar kárpitok a 19. sz végétől a II. világh.ig*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1989. - Nr. 8.

